

Housing Management Processes that Influence the Quality of Life of Residents in the Khlong Chan Community Housing Project, Bangkok

Worapong Thongput

Faculty of Humanities and Social Sciences, Khon Kaen University, Thailand

E-mail: woratho@kku.ac.th, ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0001-1322-0163>

Received 28/11/2024

Revised 05/12/2024

Accepted 05/01/2025

Abstract

Background and Aims: Management of the National Housing Authority in the Khlong Chan Community Housing Project. The Khlong Chan Community Housing Project is a community with strong participation. However, issues in the management process persist. The researcher aims to study the POSDCORB management process to establish clear and unified guidelines that will enhance the quality of life and foster shared practices within the community. The objectives of this research are: 1) to study the POSDCORB management process in the Khlong Chan Community Housing Project, Bangkok. 2) to examine the factors in the POSDCORB management process that influence the quality of life of residents in the Khlong Chan Community Housing Project, Bangkok.

Methodology: The sample group for this research consisted of 349 residents of the Khlong Chan Community Housing Project in Bangkok. The sample size was determined using Cochran's (1977) formula for cases where the exact population size is unknown but is known to be large, to estimate the population proportion. The research instrument was a questionnaire. Data analysis utilized both descriptive and inferential statistics. Descriptive statistics included percentage and standard deviation, while inferential statistics involved Pearson's correlation coefficient analysis and multiple regression analysis.

Results: The study revealed that the overall POSDCORB management process was at a moderate level. Upon analyzing individual aspects, it was evident that the staffing process was of paramount importance. Ensuring sufficient personnel to manage community areas and clearly defining their responsibilities were crucial. Following this, budgeting, directing, organizing, planning, reporting, and coordinating processes were also significant. The overall quality of life of residents was rated at a high level. Among the factors, the mental well-being of community members was found to be particularly significant, highlighting the need for mental health care measures to reduce stress, thereby improving quality of life. This was followed by physical health, social relationships, the environment, and other factors. The study found that different aspects of the POSDCORB management process influenced the quality of life of residents in the Khlong Chan Community Housing Project, Bangkok. Specifically, factors such as budgeting, organizing, coordinating, directing, and staffing were statistically significantly correlated with residents' quality of life at the 0.05 level.

Conclusion: The POSDCORB management process in the Khlong Chan Community Housing Project was overall rated at a moderate level. The aspect that received the highest level of agreement from the sample group was staffing. Furthermore, five independent variables were found to influence the quality of life of residents in the Khlong Chan Community Housing Project, Bangkok. These variables were organizing, staffing, directing, coordinating, and budgeting.

Keywords: Management; Quality of Life; Community Housing

กระบวนการจัดการของการเคหะที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพชีวิตของผู้อยู่อาศัยในโครงการเคหะชุมชนคลองจั่น กรุงเทพมหานคร

วรพงษ์ ทองพุทธร

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

บทคัดย่อ

ภูมิหลังและวัตถุประสงค์: การจัดการการเคหะแห่งชาติในโครงการเคหะชุมชนคลองจั่นเป็นชุมชนที่มีความเข้มแข็งในการมีส่วนร่วม แต่ในพื้นที่ยังพบปัญหากระบวนการจัดการ ผู้วิจัยจึงมุ่งเน้นศึกษาประเด็นกระบวนการจัดการ POSDCORB ให้มีแนวทางที่ชัดเจนร่วมกันเพื่อคนในชุมชนจะได้มีคุณภาพชีวิตและแนวทางการปฏิบัติร่วมกัน การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1. เพื่อศึกษากระบวนการจัดการ POSDCORB ในโครงการเคหะชุมชนคลองจั่นกรุงเทพมหานคร 2. เพื่อศึกษาปัจจัยกระบวนการจัดการ POSDCORB ที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพชีวิตของผู้อยู่อาศัยในโครงการเคหะชุมชนคลองจั่น กรุงเทพมหานคร

ระเบียบวิธีการวิจัย: กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ คือ ประชาชนที่อาศัยอยู่โครงการเคหะชุมชนคลองจั่น กรุงเทพมหานคร จำนวน 349 คน โดยวิธีการคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างของ Cochran (1977) ในกรณีที่ไม่ทราบขนาดของประชากรที่แน่นอน แต่ทราบว่ามีจำนวนมากและต้องการประมาณค่าสัดส่วนของประชากร เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแบบสอบถามสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือสถิติเชิงพรรณนาได้แก่ค่าร้อยละ และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสถิติเชิงอนุมานได้แก่ การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สันและการวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณ

ผลการวิจัย: ผลการศึกษาพบว่า กระบวนการจัดการ POSDCORB โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้านจะพบว่ากระบวนการจัดการด้านการบรรจุ มีความสำคัญอย่างมากในการจัดสรรบุคลากรที่ทำหน้าที่ในการดูแลพื้นที่ชุมชนต้องเพียงพอและหน้าที่รับผิดชอบต้องชัดเจน รองลงมาคือ ด้านการจัดทำงบประมาณ ด้านการสั่งการ ด้านการจัดองค์การ ด้านการวางแผน ด้านการรายงาน ด้านการประสานงาน และคุณภาพชีวิตของผู้อยู่อาศัยโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก พบว่าด้านจิตใจ ของคนในชุมชนมีความสำคัญอย่างมาก ต้องมีแนวทางการดูแลสุขภาพจิตใจให้ดีลดการเกิดภาวะเครียดจะส่งผลให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น รองลงมาคือ ด้านร่างกาย ด้านความสัมพันธ์ทางสังคม ด้านสิ่งแวดล้อม และปัจจัยกระบวนการจัดการ POSDCORB ที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพชีวิตของผู้อยู่อาศัยในโครงการเคหะชุมชนคลองจั่น กรุงเทพมหานคร มีความแตกต่างกัน จะเห็นได้ว่าปัจจัยกระบวนการจัดการ ด้านการจัดทำงบประมาณ ด้านการจัดองค์การ ด้านการประสานงาน ด้านการสั่งการ ด้านการบรรจุ มีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตของผู้อยู่อาศัยในโครงการเคหะชุมชนคลองจั่น กรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สรุปผล: กระบวนการจัดการ POSDCORB ในโครงการเคหะชุมชนคลองจั่น ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ประเด็นที่กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นต่อกระบวนการจัดการ POSDCORB มากที่สุดคือด้านการบรรจุ และพบว่ามีตัวแปรอิสระ 5 ตัว ที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพชีวิตของผู้อยู่อาศัยในโครงการเคหะชุมชนคลองจั่น กรุงเทพมหานคร ได้แก่ ด้านการจัดองค์การ ด้านการบรรจุ ด้านการสั่งการ ด้านการประสานงาน และด้านการจัดทำงบประมาณ

คำสำคัญ: การจัดการ; คุณภาพชีวิต; การเคหะชุมชน

บทนำ

การจัดการการเคหะแห่งชาติในโครงการเคหะชุมชนคลองจั่นเป็นชุมชนที่อยู่ในทำเลที่ดีการเดินทางของคนในชุมชนมีความสะดวกติดถนนเสรีไทย ถนนนวมินทร์ เป็นต้น ด้วยชุมชนอยู่ใกล้แหล่งอำนวยความสะดวกใกล้ห้างสรรพสินค้า โรงเรียน โรงพยาบาล และสถานศึกษาการเชื่อมโยงเครือข่ายโครงการรถไฟฟ้าหลายสายของกรุงเทพมหานคร ภายในโครงการมีแหล่งร้านค้าในชุมชนของผู้ประกอบการธุรกิจ (SMEs) มีสถานที่จอร์จสวนสาธารณะและสนามกีฬา ทำให้ตอบโจทย์ของผู้อยู่อาศัยได้เป็นอย่างดี ชุมชนมีความเข้มแข็งในการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการในด้านต่างๆ เช่น คณะกรรมการนิติบุคคลที่เป็นกระบอกเสียงให้ชาวชุมชน เมื่อพบปัญหาหรือข้อเสนอแนะในการพัฒนาพื้นที่ที่รับผิดชอบก็สามารถนำประเด็นดังกล่าวไปพิจารณาและแก้ไขหรือพัฒนาให้ดีขึ้น คนในชุมชนควรที่จะมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการที่เป็นระบบของแนวทางการบริหารจัดการที่ชัดเจนเพื่อให้คุณภาพชีวิตภายในชุมชนมีความสุขมากขึ้นตามหลักการบริหารจัดการที่เป็นระบบจะทำให้การยกระดับการอยู่อาศัยให้ดีขึ้นมีสุขภาพกาย สุขภาพจิตที่ดี (ณรงค์ฤทธิ์ จินต์จันทรวงศ์, 2561) นอกจากนี้ในพื้นที่ยังพบปัญหาด้านการจัดการพลังงาน การใช้น้ำ และการกำจัดมูลฝอยที่มีความสัมพันธ์กับการดำเนินชีวิตประจำวันของผู้อยู่อาศัยในโครงการ จึงเห็นความสำคัญการจัดการเทคโนโลยีเพื่อให้สามารถตอบสนองต่อพฤติกรรมและความต้องการ ในการอยู่อาศัยรวมถึงบริบทในแต่ละพื้นที่ เพื่อลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและส่งเสริมการใช้ชีวิตในโครงการที่อยู่อาศัยของภาครัฐได้อย่างมีคุณภาพ

ผู้วิจัยมุ่งเน้นประเด็นกระบวนการจัดการ POSDCORB ในโครงการเคหะชุมชนคลองจั่นกรุงเทพมหานคร ให้มีแนวทางที่ชัดเจนร่วมกันทำให้การทำงานมีความชัดเจนคนในชุมชนได้มีแนวทางการปฏิบัติร่วมกันโดยการเคหะแห่งชาติ มีการกิจสำคัญในการจัดหาที่อยู่อาศัยให้กับประชาชน โดยเฉพาะกลุ่มผู้มีรายได้น้อยและกลุ่มเปราะบาง ยังเดินทางในการพัฒนาโครงการต่างๆ ทั่วประเทศ เพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าถึงที่อยู่อาศัยได้ง่ายขึ้น นอกจากนี้ยังมีอีกภารกิจสำคัญในการเดินทางพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้อยู่อาศัยในชุมชน ซึ่งจะเดินทางอย่างเข้มข้นมากขึ้น มุ่งมั่นพัฒนาเพื่อสร้างสังคมแห่งการเกื้อกูลซึ่งกันและกัน สร้างรายได้ สร้างอาชีพ สร้างความสุขกับผู้อยู่อาศัยในโครงการของการเคหะแห่งชาติ สำนักงานใหญ่การเคหะแห่งชาติมีนโยบายที่สำคัญมุ่งเป้าการพัฒนาศักยภาพของบุคลากรให้เกิดความเข้าใจและมีความรู้ สามารถนำมาช่วยพัฒนาระดับคุณภาพชีวิตด้านสุขภาพของชาวชุมชน ซึ่งถือเป็นอีกภารกิจหลักขององค์กรที่มุ่งเน้นสร้างสุขแก่ชุมชน เพื่อสนับสนุนให้ผู้อยู่อาศัยในชุมชนรวมถึงผู้ปฏิบัติงานมีสุขภาพองค์รวมที่ดีครบ 4 ด้าน คือ กาย จิต ปัญญาและสังคมร่วมสร้างชุมชน สังคม และประเทศให้น่าอยู่อย่างยั่งยืน โดยเคหะแห่งชาติผลักดันให้เกิด “พื้นที่สุขภาวะ” (healthy space) ซึ่งมีเป้าหมายสำคัญ 3 ประการ ได้แก่ การส่งเสริมให้เกิดกิจกรรมทางกาย ส่งเสริมให้เกิดปฏิสัมพันธ์ที่ดีของสังคม และส่งเสริมให้มีการบริโภคที่ปลอดภัยและยั่งยืน (กุลนัดดา สายสอน, 2560) กระบวนการจัดการ (POSDCORB) ที่มีอิทธิพลต่อความมีประสิทธิภาพขององค์การด้านการประสานงานด้านงบประมาณและด้านการจัดองค์การ มีอิทธิพลต่อความมีประสิทธิภาพขององค์การ สำหรับธุรกิจก่อสร้างอาคารที่พักอาศัยในเขตกรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญ (ดวงใจ รัดนธัญญา และคณิตรา พุทธิศาโรช, 2550) การพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้อยู่อาศัยในชุมชนต่าง ๆ ต้องคำนึง ทำเลที่ตั้งของชุมชน ระยะเวลาการอยู่อาศัยในชุมชนและคุณลักษณะของบุคคลซึ่ง ได้แก่ อายุ การมีงานทำและรายได้ ซึ่งรวมทั้งรายได้ส่วนบุคคลและรายได้ครอบครัว การพัฒนาชุมชนที่อยู่อาศัยให้มีสิ่งอำนวยความสะดวกและมีกิจกรรมการกระตุ้นด้านเศรษฐกิจ สังคม จะช่วยให้คุณภาพชีวิตดีขึ้น Castellano-Román, et al (2022) กล่าวถึงเครื่องมือที่จะช่วยตรวจสอบวงจรอาคาร

ที่อยู่อาศัยให้มีความปลอดภัย มีการจัดการที่เป็นระบบโดยนำเทคโนโลยีเข้ามาประยุกต์ใช้ จากโมเดล BIM-AVRA ที่อพเพดนีอยู่เสมอ โดยนำเสนอเป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับการพัฒนาโมเดลเฉพาะอื่น ๆ สำหรับกิจกรรม ในตัวของอาคารในทางกลับกันสำหรับโมเดล BIM แต่ละกิจกรรมจะถูกเก็บถาวรและเฉพาะข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการบำรุงรักษาอาคารในแต่ละวันเท่านั้นที่จะถูกโอนไปยังโมเดล BIM-AVRA ได้รับโดยตรงจากแบบจำลอง BIM ช่วยปรับปรุงขั้นตอนการทำงานการจัดการ เนื่องจากมีความน่าเชื่อถือ ตรวจสอบได้ และเป็นอัตโนมัติจะช่วยให้การจัดการพื้นที่อยู่อาศัยที่ดีขึ้น (จักรพงษ์ เกียน, 2554) ระดับการศึกษาและการสนับสนุนทางสังคมจากสมาชิกครอบครัว มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับคุณภาพชีวิตในระดับปานกลาง และส่วนของ รายได้รวมครัวเรือน การมีกิจกรรมร่วมกันในครอบครัว การมีความรัก ความเคารพ และนับถือต่อกัน การมีส่วนร่วมในการปรึกษาหรือตัดสินใจเรื่องสำคัญของครอบครัว การอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุขและแก้ปัญหาขัดแย้งด้วยเหตุผล การสนับสนุนทางสังคมจากเพื่อน/เพื่อนบ้าน และการสนับสนุนทางสังคมจากญาติ/พี่น้อง มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับคุณภาพชีวิตในระดับต่ำการสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัว ระดับการศึกษา และรายได้รวมครัวเรือนสามารถร่วมอธิบายความผันแปรของคุณภาพชีวิตได้ร้อยละ 17.1 (Long et al, 2016) การจัดการพื้นที่ในชุมชนของจีนมีความสำคัญอย่างมากในการพัฒนาให้ชุมชนเข้มแข็งโดยวิเคราะห์การปรับโครงสร้างชนบทในประเทศจีนได้รับผลกระทบจากการจัดสรรและการจัดการที่สำคัญทรัพยากรทั้งทรัพยากรมนุษย์ ทรัพยากรที่ดินและทุน โดยกำหนดกรอบทางทฤษฎี “องค์ประกอบ-โครงสร้าง-หน้าที่” ของระบบอาณาเขตชนบท การปรับโครงสร้างชนบทเป็นการกระบวนการเพิ่มประสิทธิภาพการจัดสรรและการจัดการองค์ประกอบวัสดุและไม่ใช่วัสดุส่งผลกระทบต่อการพัฒนาพื้นที่ชนบทและการเพิ่มประสิทธิภาพโครงสร้างและการทำงานให้บรรลุผลสำเร็จสูงสุดของระบบการพัฒนาชนบท เนื่องจากข้อจำกัดจากการบำรุงรักษาระบบเมือง

ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดหลักของ Healthy People 2030 แบ่งปัจจัยกำหนดสุขภาพทางสังคมออกเป็น 5 หัวข้อ ได้แก่ เสถียรภาพทางเศรษฐกิจ การเข้าถึงการศึกษาและคุณภาพ การเข้าถึงและคุณภาพการดูแลสุขภาพ บริเวณใกล้เคียงและสิ่งแวดล้อมสรรค์สร้าง บริบททางสังคมและชุมชน คุณภาพของที่อยู่อาศัยเกี่ยวข้องกับบริบททางสังคมและชุมชน Office of the Secretary U.S. Department of Health and Human Services (2020) อธิบายไว้ว่าความสัมพันธ์และการมีปฏิสัมพันธ์ของผู้นับกับครอบครัว เพื่อน เพื่อนร่วมงานและสมาชิกในชุมชนสามารถมีผลกระทบสำคัญต่อสุขภาพและความเป็นอยู่ของพวกเขาได้ Healthy People 2030 มุ่งเน้นไปที่การช่วยเหลือผู้คนให้ได้รับการสนับสนุนทางสังคมที่ต้องการในสถานที่ที่พวกเขาเกิด อาศัย เรียนรู้ ทำงาน และวัยชรา ผู้คนจำนวนมากต้องเผชิญกับความท้าทายและอันตรายที่พวกเขาไม่สามารถควบคุมได้ เช่น บริเวณใกล้เคียงที่ไม่ปลอดภัยการเลือกปฏิบัติ หรือปัญหาในการหาสิ่งที่พวกเขาต้องการ ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อสุขภาพและความปลอดภัยตลอดชีวิต ความสัมพันธ์เชิงบวกที่บ้าน ที่ทำงาน และในชุมชนสามารถช่วยลดผลกระทบเชิงลบเหล่านี้ได้ แต่บางคน เช่น เด็กที่พ่อแม่ถูกจำคุกและวัยรุ่นที่ถูกรังแก มักไม่ได้รับการสนับสนุนจากคนที่รักหรือผู้อื่นการแทรกแซงเพื่อช่วยให้ผู้คนได้รับการสนับสนุนทางสังคมและชุมชนที่พวกเขาต้องการมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการปรับปรุงสุขภาพและความเป็นอยู่ที่ดี ดังภาพนี้

**Healthy People 2030 organizes
the social determinants of
health into 5 domains:**

1. [Economic Stability](#)
2. [Education Access and Quality](#)
3. [Health Care Access and Quality](#)
4. [Neighborhood and Built Environment](#)
5. [Social and Community Context](#)

ที่มา: The Office of Disease Prevention and Health Promotion, Office of the Assistant Secretary for Health, Office of the Secretary, U.S. Department of Health and Human Services. Quality of Housing. จาก <https://health.gov/healthypeople/priority-areas/social-determinants-health/literature-summaries/quality-housing> ค้นเมื่อวันที่ 25 มกราคม 2567.

กระบวนการจัดการด้านสภาพแวดล้อมภายในโครงการเกี่ยวกับเรื่องทรัพยากรการใช้น้ำ และการกำจัดขยะมูลฝอย การจัดการระบบเทคโนโลยีเข้ามาช่วยอำนวยความสะดวกการแจ้งข้อมูลข่าวสารที่สำคัญ ที่มีความสัมพันธ์กับการดำเนินชีวิตประจำวันของผู้อยู่อาศัย ผู้วิจัยจึงเห็นความสำคัญการจัดการเทคโนโลยีเพื่อให้สามารถตอบสนองต่อพฤติกรรมและความต้องการในการอยู่อาศัย รวมถึงบริบทในชุมชนที่ประสบปัญหาเหล่านี้พบว่าการจัดการยังไม่ตอบสนองความต้องการเท่าที่ควร มีปัญหาการจัดการขยะมูลฝอยส่งกลิ่นไม่พึงประสงค์ การจัดระเบียบภายในตัวอาคาร การมีระเบียบ ข้อบังคับเกี่ยวกับการจัดระเบียบให้มีความเรียบร้อยยังบังคับใช้ยังไม่เต็มที่ ด้วยบริสังคมที่มีความแตกต่างกัน

ชุมชนต้องเข้มแข็งมีระบบการบริหารจัดการที่ดีถึงจะนำไปสู่คุณภาพของที่อยู่อาศัย โครงการเคหะชุมชนคลองจั่นเป็นตัวอย่างในการศึกษาในครั้งนี้ ซึ่งพบปัญหาขยะมูลฝอยจากชุมชนในแต่ละวันคำนวณแล้วจะมีปริมาณมากถึง 36 ตัน ส่งผลให้เกิดปัญหาขยะตกค้าง สร้างปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมและมลพิษให้กับชุมชนเป็นอย่างมาก จึงเป็นที่มาของหลายโครงการที่เกิดขึ้นจากแนวคิดและความร่วมมือร่วมใจของคนในชุมชนที่ตระหนักถึงปัญหาร่วมกัน โดยมีการเคหะแห่งชาติคอยให้การสนับสนุนเพื่อร่วมกันแก้ปัญหาตามสภาพความเป็นจริง ตามแนวทางที่นโยบายภาครัฐมอบหมาย ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจะต้องกำหนดเครื่องมือที่เหมาะสมที่สามารถวัดผลกระบวนการจัดการ

POSDCORB โดยการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยต้องการศึกษากระบวนการจัดการของการเคหะที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพชีวิตของผู้อยู่อาศัยในโครงการเคหะชุมชนคลองจั่น กรุงเทพมหานคร โดยนำผลการศึกษาดังกล่าวมากำหนดรูปแบบและแนวทางในการจัดการให้เกิดคุณภาพชีวิตของผู้อยู่อาศัย ในโครงการเคหะชุมชนคลองจั่น กรุงเทพมหานคร ให้ดีขึ้น โดยผู้วิจัยใช้รูปแบบการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ซึ่งได้ทำการแบ่งการจัดเก็บข้อมูลจากกลุ่มประชากรที่เป็นผู้อยู่อาศัยในโครงการเคหะชุมชนคลองจั่น กรุงเทพมหานคร เพื่อให้ทราบว่าการจัดการ POSDCORB ได้ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตของผู้อยู่อาศัย ในโครงการเคหะชุมชนคลองจั่น กรุงเทพมหานคร อย่างไรบ้าง และเพื่อสะท้อนแนวทางการแก้ไขปัญหาจากตัวผู้อยู่อาศัยโดยตรง รวมไปถึงเพื่อกำหนดแนวทางการพัฒนาโครงการเคหะชุมชนคลองจั่นกรุงเทพมหานครอย่างยั่งยืนต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษากระบวนการจัดการ POSDCORB ในโครงการเคหะชุมชนคลองจั่นกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อศึกษาปัจจัยการกระบวนการจัดการ POSDCORB ที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพชีวิตของผู้อยู่อาศัยในโครงการเคหะชุมชนคลองจั่น กรุงเทพมหานคร

การทบทวนวรรณกรรม

1. แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวกับการบริหารจัดการ

แนวคิดด้านการบริหารจัดการ (Management Concept) ตลอดจนทฤษฎีองค์กร (Organization Theory) (HREX.asia, 2019) เป็นการนำเสนอกรอบความคิดในการบริหารจัดการการทำงานให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ตลอดจนได้ผลผลิตที่มีประสิทธิภาพไปพร้อมกันด้วย ในยุคปัจจุบันนี้ไม่ว่าจะองค์กรเล็กหรือองค์กรใหญ่ต่างก็ต้องการการจัดการที่ดีทั้งนั้น เพื่อให้องค์กรสามารถก้าวหน้าได้ดีที่สุด อาจกล่าวได้ว่าทฤษฎีการบริหาร จัดการนั้น เริ่มต้นขึ้นในช่วงที่เริ่มปฏิวัติอุตสาหกรรมตั้งแต่ปี ค.ศ. 1760 เรื่อยมา ซึ่งยุคนี้เริ่มเปลี่ยนจาก แรงงานคนมาเป็น แรงงานจากเครื่องจักร ทำให้มีการขยายอัตราการผลิตแบบก้าวกระโดดและเกิดระบบโรงงานอุตสาหกรรมขึ้นมากมาย จนเกิดการจัดการบริหารการทำงานให้เป็นระบบมากขึ้น เพื่อเพิ่มผลผลิต ให้มากขึ้นตามไปด้วย อย่างไรก็ตาม ทฤษฎีการบริหารจัดการนี้ก็ได้มีการพัฒนาเรื่อยมาตามยุคตามสมัยตามแนวทางการบริหารจัดการออกไปมากมาย ซึ่งแนวคิดและทฤษฎีต่างๆ นั้นแบ่งออกเป็น 3 ลักษณะใหญ่ๆ ตามแต่ละยุคดังนี้

1.1 ทฤษฎีและแนวความคิดแบบดั้งเดิม (Classical Theory)

ทฤษฎีและแนวความคิดแบบดั้งเดิมนี้อาจเริ่มต้นช่วงปลายศตวรรษที่ 19 เพื่อให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางสังคมในช่วงที่โลกเริ่มปรับตัวเข้าสู่สังคมอุตสาหกรรม ทฤษฎีดั้งเดิมในยุคเริ่มต้นนี้จะมีลักษณะมุ่งเน้นไปยังผลผลิตที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิภาพเป็นหลัก มากกว่าการใส่ใจบุคคล ระบบการบริหารงานจึงเน้นการมีแบบแผน กฎเกณฑ์ โครงสร้างชัดเจน เน้นนอน มีรูปแบบตายตัว ลักษณะเป็นองค์กรที่มีรูปแบบ (Formal Organization) โดยมุ่งเน้นให้เกิดผลผลิตสูงสุด ยุคนั้นมนุษย์ที่ใช้แรงงานจะถูกมองเป็นเสมือนเครื่องจักรกล ยิ่งเพิ่มประสิทธิภาพมนุษย์ให้ทำงานได้ดีขึ้นเท่าไรก็ยิ่งสร้างผลผลิตได้ปริมาณเพิ่มมากขึ้น นักคิด Lyndall Urwick & Luther Gulick สองนักทฤษฎีที่โดดเด่นในเรื่องทฤษฎีองค์กรและกระบวนการบริหารงาน ที่ให้ความสำคัญของการทำหน้าที่ของฝ่ายบริหารมากกว่าการทำงานของฝ่ายพนักงานระดับล่าง และมุ่งเน้นไปยังวิธีการทำงานตลอดจนพฤติกรรมกรรมการบริหารงานของผู้บริหารระดับสูงเป็นหลัก โดยหลักการที่เป็นที่รู้จักในระดับสากลนั้น

ก็คือ POSDCoRB ที่ทั้งสองเป็นหนึ่งในกลุ่มนักวิชาการที่ถูกกองทัพสหรัฐเรียกรวมตัวกันช่วงหลังสงครามโลกครั้งที่สองเพื่อประเมินข้อผิดพลาดในการบริหารจัดการกองทัพและปรับปรุงให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ซึ่งทั้งสองได้นำเสนอแนวคิดดังกล่าวที่เป็นภาระหน้าที่สำคัญของนักบริหารอันประกอบไปด้วยหน้าที่ 7 ประการดังนี้

P คือ Planning : การวางแผน ตลอดจนการจัดวางโครงสร้างของการทำงาน รวมไปถึงการวางแผนการล่วงหน้าเพื่อเตรียมการ ไปจนถึงการวางแผนทำงานร่วมกันของฝ่ายต่างๆ

O คือ Organizing : การจัดองค์กร ตั้งแต่การกำหนดโครงสร้าง ตำแหน่ง อำนาจหน้าที่ ความรับผิดชอบ ตลอดจนการกำหนดส่งงาน แบ่งงานทำอย่างเป็นระบบระเบียบ

S คือ Staffing : การจัดการเกี่ยวกับบุคลากรในองค์กร ตั้งแต่การจัดอัตรากำลัง การสรรหา การจัดตำแหน่ง การพัฒนา เป็นต้น

D คือ Directing : การอำนวยการ ตั้งแต่หน้าที่ในการตัดสินใจ วินิจฉัย สั่งการ ออกคำสั่ง ไปจนถึงการมอบหมายภารกิจให้ผู้ใต้บังคับบัญชา ตลอดจนภาวะการเป็นผู้นำ

Co คือ Co - ordinating : การประสานงานตลอดจนกิจกรรมต่างๆ ให้การทำงานบรรลุเป้าหมายด้วยดี รวมไปถึงการประสานงานในแต่ละส่วนให้สอดคล้องกันด้วย เพื่อให้การทำงานสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด

R คือ Reporting : การรายงานการปฏิบัติงานตั้งแต่งานส่วนบุคคลไปจนถึงองค์กร เพื่อให้รู้ถึงการทำงานของฝ่ายต่างๆ และควบคุมให้ดำเนินไปตามแผนงานที่ได้กำหนดไว้ และสามารถตรวจสอบตลอดจนประเมินผลได้

B คือ Budgeting : การบริหารงบประมาณ ตั้งแต่การประเมินงบประมาณ การจัดทำบัญชี การตรวจสอบด้านการเงิน ไปจนถึงการนำงบประมาณมาใช้อย่างคุ้มค่าที่สุด

1.2 ทฤษฎีและแนวความคิดดั้งเดิมแบบสมัยใหม่ (Neo – Classical Theory of Organization)

ทฤษฎีและแนวความคิดนี้พัฒนามาจากทฤษฎีและแนวความคิดแบบดั้งเดิม (Classical Theory) โดยพัฒนามาพร้อมกับวิชาการด้านสังคมวิทยาและจิตวิทยา ทฤษฎีนี้เริ่มพัฒนาขึ้นในช่วงต้นศตวรรษที่ 20 ซึ่งเริ่มมีการศึกษาด้านปัจจัยมนุษย์เพิ่มขึ้น มองเห็นคุณค่าและความสำคัญของบุคลากร ตลอดจนการบริหารงานบุคคลในเชิงมนุษยสัมพันธ์ นอกจากนี้ยังเริ่มเกิดการศึกษากลุ่มอย่างไม่เป็นทางการ (Informal Group) ซึ่งแฝงเข้ามาในองค์กรที่มีรูปแบบมากขึ้นเรื่อยๆ ตลอดจนให้ความสนใจในด้านความต้องการของมนุษย์ที่สามารถส่งผลต่อกระบวนการทำงานและพัฒนาตนเอง สำหรับแนวคิดที่โดดเด่นในยุคนี้ก็ได้แก่ แนวความคิดการจัดการแบบมนุษยสัมพันธ์ (Human Relation) นักทฤษฎีและแนวความคิดที่โดดเด่น Abraham H. Maslow กับแนวความคิดในเรื่องมนุษย์สัมพันธ์ที่โดดเด่นมากและเป็นที่รู้จักไปทั่วโลกจนถึงยุคปัจจุบันนี้ก็คือแนวความคิดของ Maslow ที่เรารู้จักกันดีนั่นเอง ซึ่งนักทฤษฎีมนุษย์สัมพันธ์นี้ได้นำเสนอทฤษฎี Hierachy of Needs หรือทฤษฎีลำดับขั้นของความต้องการ หรือที่คนยุคนี้อาจเรียกติดปากกันในชื่อ “ทฤษฎีมาสโลว์ (Maslow Theory)” ที่สร้างแผนภูมิปิรามิดแสดงลำดับขั้นความสำคัญของความต้องการของมนุษย์ไว้อย่างยอดเยี่ยมทีเดียว โดยมีรายละเอียดดังนี้ ความต้องการทางร่างกาย(physiological needs) ความต้องการความปลอดภัยและมั่นคง (security or safety needs) ความต้องการความรักและความเป็นเจ้าของ (belongingness and love needs) ความต้องการยกย่อง (esteem needs) ความต้องการความสำเร็จในชีวิต (self-actualization)

1.3 ทฤษฎีและแนวความคิดแบบสมัยปัจจุบัน (Modern Theory of Organization)

ในยุคที่สภาพสังคมและเศรษฐกิจเปลี่ยนแปลงไว รุรกิจต่างๆ มีการขยายตัวอย่างรวดเร็ว การบริหารจัดการมีความสลับซับซ้อนมากยิ่งขึ้น เน้นการปฏิบัติงานที่ถูกต้องและผลลัพธ์ที่มีประสิทธิภาพ

การบริหารจัดการองค์กรจึงมีการผสมผสานหลากหลายรายละเอียดเข้ามา โดยเฉพาะการนำเอาหลักคณิตศาสตร์เข้ามาใช้ในระบบการคำนวณต่างๆ เพื่อให้การบริหารงานมีประสิทธิภาพสูงสุด ไปจนถึงการบริหารงานบุคคลที่มีความซับซ้อนมากขึ้น รวมถึงการสร้างกลยุทธ์ต่างๆ ในการบริหารจัดการออกมาหลากหลายรูปแบบเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการทำงานสูงสุด สำหรับในยุคการบริหารสมัยใหม่นี้มีนักทฤษฎียุคใหม่เกิดขึ้นมากมาย และสม่ำเสมอ มีการค้นคิดวิธีการบริหารจัดการหลากหลายรูปแบบออกมาไม่ต่างจากการทดลองทางวิทยาศาสตร์ นักทฤษฎีและแนวความคิดที่โดดเด่น Henri Fayol : ถึงแม้ว่าเขาจะเป็นนักทฤษฎียุคเดียวกันกับ Frederick Winslow Taylor บิดาแห่งแนวความคิดการจัดการแบบวิทยาศาสตร์ (Scientific Management) แต่ทฤษฎีการจัดการของเขานั้นแตกต่างจนได้รับการยกย่องว่าเป็น Founder of Modern Management Method ผู้ก่อกำเนิดศาสตร์แห่งการบริหารยุคใหม่เลยทีเดียว โดยแนวความคิดของเขาให้ความสำคัญกับบุคคลากร ระบบการทำงาน ระบบค่าตอบแทน ไปจนถึงระบบสวัสดิการ เพื่อสร้างความเป็นธรรมแก่แรงงานและสร้างความภักดีต่อองค์กรในคราวเดียวกันด้วย ทฤษฎีของเขานั้นก็คือ Fayolism หรือทฤษฎีการบริหารจัดการธุรกิจ Theory of Business Administration นั่นเอง โดยมีหลักการสำคัญอยู่ 5 ปัจจัยหลักที่เรียกว่า POCCC ซึ่งต้องประสานสอดคล้องกัน ได้แก่ P – Planning : การวางแผน O – Organizing : การจัดองค์กร C – Commanding : การบังคับบัญชาหรือสั่งการ C – Coordinating : การประสานงาน C – Controlling : การควบคุม

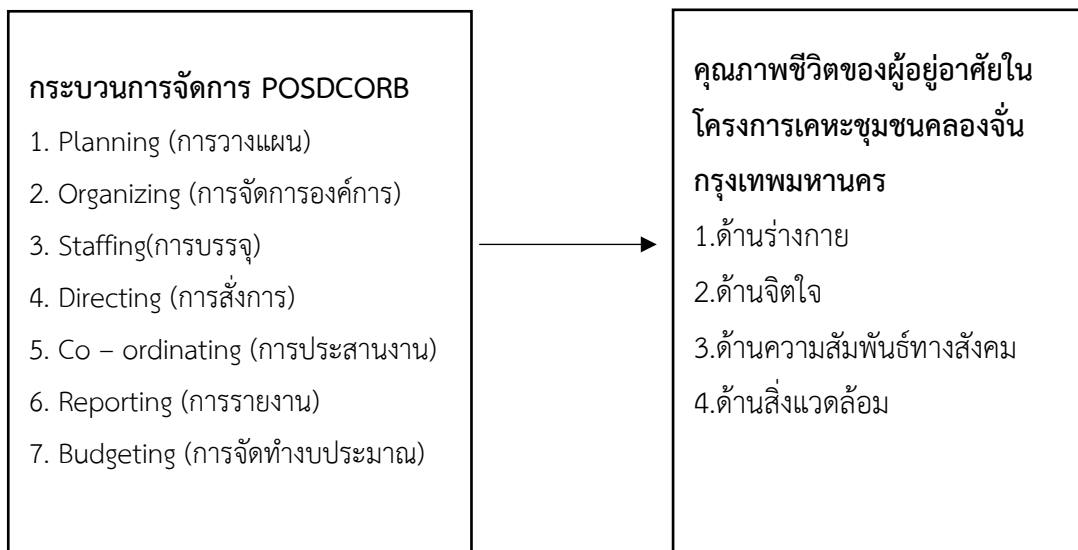
อย่างไรก็ดียังมีหลักการบริหารจัดการอีกมากมายที่เกิดขึ้นในแต่บริบทสังคม ตั้งแต่หลักการของนักทฤษฎียุคเก่าไปจนถึงกลยุทธ์ของนักวิชาการตลอดจนนักบริหารยุคใหม่ หลายหลักการในอดีตยังคงนำมาใช้ได้ดีจนถึงยุคปัจจุบัน หรือบางองค์กรเองต่างก็สร้างสรรค์หลักการบริหารของตนเองขึ้นมาใหม่ให้มีความเฉพาะตัว ขณะที่หลายองค์กรอาจผสมผสานหลักการต่างๆ ที่เป็นประโยชน์เพื่อนำมาใช้ร่วมกันก็มี อย่างไรก็ตามไม่ว่าจะเป็นหลักการไหน หากองค์กรเลือกหลักการบริหารจัดการมาใช้ได้อย่างเหมาะสมกับขนาดและลักษณะองค์กรของตน ก็อาจทำให้องค์กรประสบความสำเร็จได้

2. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับคุณภาพชีวิต

คุณภาพชีวิต (Quality of Life) หมายถึงความรู้สึกมีความสุขอันมาจากความเป็นอยู่ที่ดีสภาพแวดล้อมที่ดี มีความผูกพันที่ดีทั้งในครอบครัวและสังคมเพื่อนมนุษย์ด้วยกันสิ่งเหล่านี้ปัจจุบันในหลายประเทศรวมทั้งประเทศไทย ได้ให้ความสำคัญกันมากขึ้นเพราะหากประชากรในประเทศมีคุณภาพชีวิตที่ดีก็จะส่งผล โดยตรงต่อการพัฒนาประเทศง่ายและรวดเร็วขึ้น จึงมีนักวิชาการหลายท่านให้ความสนใจและให้ความหมายคุณภาพชีวิตหลากหลายท่าน ดังนี้ แนวคิดของ ฌ็อง-ฌัก กุสแซร์ (2535) คล้ายคลึงกับ Calmam (1989) ได้กล่าวว่าคุณภาพชีวิตเกี่ยวข้องกับเป้าหมายรวมถึงความจริงที่ว่า การรับรู้ความพอใจความสุข ความมีสาระและความสามารถที่จะปรับตัวอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขจะส่งผลให้ผู้อื่น ส่วนองค์การอนามัยโลก The WHOQOL Group (1996) ได้ให้ความหมายของคุณภาพชีวิตว่า คุณภาพชีวิตเป็นการรับรู้ความพึงพอใจและการรับรู้สถานะของบุคคลในการดำเนินชีวิตในสังคม โดยจะสัมพันธ์กับเป้าหมายและความคาดหวังของตนเอง ภายใต้วัฒนธรรม ค่านิยมมาตรฐานของสังคม รวมทั้งเรื่องการเมืองการปกครองของสังคมที่บุคคลนั้นอาศัยอยู่ด้วย สำหรับ Zhan (1992) อธิบายถึงคุณภาพชีวิตว่าหมายถึงระดับที่บุคคลมีความพอใจในชีวิตที่เกิดขึ้นในแต่ละบุคคล อันมาจากปัจจัยพื้นฐานของบุคคล สภาพทางสังคม วัฒนธรรมสิ่งแวดล้อมและอายุ มีอิทธิพลต่อการรับรู้ต่อการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและสิ่งแวดล้อม ซึ่งประเมินได้ทั้งด้านวัตถุวิสัย ประกอบด้วยองค์ประกอบ 4 ด้าน ได้แก่ ด้านจิตใจในชีวิต ด้านสุขภาพการทำงานของร่างกายและด้านสังคมเศรษฐกิจจากทั้งหมดที่กล่าวมาข้างต้นจึงสรุปได้ว่า คุณภาพชีวิต หมายถึง

ความพึงพอใจในตนเอง ทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ สิ่งแวดล้อม ความเป็นอยู่ สถานะความสัมพันธ์ทั้งในสังคมและครอบครัวของตน

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ระเบียบวิธีการวิจัย

1. การคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการสำรวจและใช้วิธีวิจัยเชิงปริมาณ ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ประชาชนที่อาศัยอยู่โครงการเคหะชุมชนคลองจั่น กรุงเทพมหานคร ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Convenience Sampling) กำหนด ขนาดกลุ่มตัวอย่าง กรณีไม่ทราบจำนวนประชากรที่แน่นอน โดยวิธีการคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างของ Cochran (1977) ใช้ในกรณีที่ทราบขนาดของประชากรที่แน่นอน แต่ทราบว่ามีความถี่สูงและต้องการประมาณค่าสัดส่วนของประชากร ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ความคลาดเคลื่อนที่ยอมให้เกิดขึ้นได้ 5% และสัดส่วนของลักษณะที่สนใจในประชากร เท่ากับ 0.5 ซึ่งมีสูตรที่ใช้ในการศึกษา ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 384 คน จากการเก็บข้อมูลเก็บแบบสอบถามได้ จำนวน 349 คน คิดเป็นร้อยละ 90.0 ของกลุ่มตัวอย่าง

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ อยู่ในรูปแบบของแบบสอบถาม (Questionnaires) ที่คณะผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการศึกษาแนวคิดจากทฤษฎี เอกสารต่าง ๆ ตลอดจนงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 4 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในโครงการเคหะชุมชนคลองจั่น สถานภาพ ปัจจุบันท่านมีส่วนร่วมในกิจกรรมหรืออาสาสมัครในชุมชนบ้างหรือไม่

ส่วนที่ 2 กระบวนการจัดการของการเคหะชุมชนคลองจั่น กรุงเทพมหานคร

ส่วนที่ 3 คุณภาพชีวิตของผู้อยู่อาศัยในโครงการเคหะชุมชนคลองจั่น กรุงเทพมหานคร

ส่วนที่ 4 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ ลักษณะคำถามเป็นแบบปลายเปิด

3. ขั้นตอนและวิธีการรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ประยุกต์ใช้ Google Form เพื่อทำแบบสอบถามออนไลน์และแจกแบบสอบถามไปยังช่องทางออนไลน์ให้กับประชาชนที่อาศัยอยู่โครงการเคหะชุมชนคลองจั่น กรุงเทพมหานครและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จากนั้นได้ตรวจสอบความสมบูรณ์ของคำตอบในแบบสอบถามและเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามเพื่อนำข้อมูลไปวิเคราะห์ทางสถิติ

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการประมวลผลข้อมูล ใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสังคมศาสตร์ SPSS ในการวิเคราะห์ข้อมูลโดยมีขั้นตอนดังนี้

- ตรวจสอบความสมบูรณ์และความถูกต้องของแบบสอบถาม หลังจากดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อให้ได้แบบสอบถามที่ได้รับคำตอบที่สมบูรณ์ครบตามจำนวนที่ระบุไว้
- บันทึกข้อมูลที่เป็นรหัสลงในแบบบันทึกข้อมูลระบบประมวลผล
- ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์
- ประมวลผลข้อมูลตามจุดมุ่งหมายของการศึกษาวิจัย

สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูล คณะผู้วิจัยได้กำหนดแนวทางการวิเคราะห์ข้อมูล โดยการประมวลผลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางคอมพิวเตอร์ SPSS โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) คือ จำนวน (N) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) วิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Multiple linear regression) เพื่อค้นหาปัจจัยที่สามารถอธิบายความแปรปรวนคุณภาพชีวิตของผู้อยู่อาศัยในโครงการเคหะชุมชนคลองจั่น กรุงเทพมหานคร

ผลการวิจัย

การศึกษาระบบการจัดการของการเคหะที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพชีวิตของผู้อยู่อาศัยในโครงการเคหะชุมชนคลองจั่น กรุงเทพมหานคร เป็นงานวิจัยเชิงปริมาณ โดยคณะผู้วิจัยนำเสนอข้อมูล 4 ส่วน ดังต่อไปนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการศึกษาข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวนและร้อยละของประชาชนที่อาศัยอยู่โครงการเคหะชุมชนคลองจั่น กรุงเทพมหานคร จำแนกได้ดังนี้

จำแนกตามเพศ พบว่า ส่วนใหญ่เป็นผู้ชาย จำนวน 246 คน คิดเป็นร้อยละ 70.5 รองลงมา คือ ผู้หญิง จำนวน 103 คน คิดเป็นร้อยละ 29.5 ตามลำดับ จำแนกตามอายุ พบว่า ส่วนใหญ่อายุ 31 – 40 ปี จำนวน 211 คน คิดเป็นร้อยละ 60.5 รองลงมา คืออายุ 20 – 30 ปี จำนวน 111 คน คิดเป็นร้อยละ 31.8 อายุมากกว่า 40 ปี จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 4.9 และอายุน้อยกว่า 20 ปี จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 2.9 ตามลำดับ จำแนกตามระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชน ระยะ 6-10 ปี จำนวน 119 คน คิดเป็นร้อยละ 34.1 ระยะ 10 – 20 ปี จำนวน 110 คน คิดเป็นร้อยละ 31.5 ระยะน้อยกว่า 5 ปี จำนวน 104 คน คิดเป็นร้อยละ 29.8 และระยะมากกว่า 20 ปี จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 4.6 ตามลำดับ จำแนกตามสถานภาพ โสด จำนวน 193 คน คิดเป็นร้อยละ 55.3 สมรส จำนวน 128 คน คิดเป็นร้อยละ 36.7 หย่า/หม้าย จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 8.0 ตามลำดับ จำแนก

ตามการทำกิจกรรมหรืออาสาสมัครในชุมชน คนไม่ได้เข้าร่วม จำนวน 286 คน คิดเป็นร้อยละ 81.9 คนเข้าร่วม จำนวน 63 คน คิดเป็นร้อยละ 18.1 ตามลำดับ

ส่วนที่ 2 กระบวนการจัดการ POSDCORB ในโครงการเคหะชุมชนคลองจั่น กรุงเทพมหานคร

วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 เพื่อศึกษากระบวนการจัดการ POSDCORB ในโครงการเคหะชุมชนคลองจั่น กรุงเทพมหานคร

ตารางที่ 1 ระดับกระบวนการจัดการ POSDCORB ในโครงการเคหะชุมชนคลองจั่น กรุงเทพมหานคร

กระบวนการจัดการ POSDCORB	$\bar{X}$	SD	ระดับการจัดการ
1.ด้านการวางแผน	3.27	.625	ปานกลาง
2.ด้านการจัดองค์การ	3.43	.588	มาก
3.ด้านการบรรจุ	3.53	.552	มาก
4.ด้านการสั่งการ	3.43	.599	มาก
5.ด้านการประสานงาน	2.46	.677	ปานกลาง
6.ด้านการรายงาน	2.84	.518	ปานกลาง
7.ด้านการจัดหางบประมาณ	3.46	.632	มาก
ภาพรวม	3.34	.515	ปานกลาง

จากตารางที่ 1 กระบวนการจัดการ POSDCORB ในโครงการเคหะชุมชนคลองจั่น กลุ่มตัวอย่างในการศึกษามีความคิดเห็นต่อกระบวนการจัดการ POSDCORB โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.34$, S.D.= .515) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ประเด็นที่กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นต่อกระบวนการจัดการ POSDCORB มากที่สุดคือ ด้านการบรรจุ ($\bar{X}=3.53$, S.D.= .552) รองลงมาคือ ด้านการจัดหางบประมาณ ($\bar{X}=3.46$, S.D.= .632) ด้านการสั่งการ ($\bar{X}=3.43$, S.D.= .699) ด้านการจัดองค์การ ($\bar{X}=3.43$, S.D.= .588) ด้านการวางแผน ($\bar{X}=3.27$, S.D.= .625) ด้านการรายงาน ($\bar{X}=2.84$, S.D.= .518) และที่น้อยที่สุดคือ ด้านการประสานงาน ($\bar{X}=2.46$, S.D.= .677) ตามลำดับ

ส่วนที่ 3 คุณภาพชีวิตของผู้อยู่อาศัยในโครงการเคหะชุมชนคลองจั่น กรุงเทพมหานคร

ตารางที่ 2 คุณภาพชีวิตของผู้อยู่อาศัยในโครงการเคหะชุมชนคลองจั่น กรุงเทพมหานคร

คุณภาพชีวิตของผู้อยู่อาศัย	$\bar{X}$	SD	ระดับคุณภาพ
1.ด้านสิ่งแวดล้อม	3.10	.321	ปานกลาง
2.ด้านความสัมพันธ์ทางสังคม	3.48	.645	มาก
3.ด้านร่างกาย	3.54	.615	มาก
4.ด้านจิตใจ	3.62	.709	มาก
ภาพรวม	3.43	.480	มาก

จากตารางที่ 2 คุณภาพชีวิตของผู้อยู่อาศัยในโครงการเคหะชุมชนคลองจั่น กรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างในการศึกษามีความคิดเห็นต่อคุณภาพชีวิตของผู้อยู่อาศัย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.43$, S.D.= .480) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ประเด็นที่กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นต่อคุณภาพชีวิตของผู้อยู่อาศัย มากที่สุด คือด้านจิตใจ ($\bar{X}=3.62$, S.D.= .709) รองลงมาคือ ด้านร่างกาย ($\bar{X}=3.54$, S.D.= .615) ด้านความสัมพันธ์ทางสังคม ($\bar{X}=3.48$, S.D.= .645) และที่น้อยที่สุดคือ ด้านสิ่งแวดล้อม ($\bar{X}=3.10$, S.D.= .321) ตามลำดับ

การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) ของตัวแปรที่ศึกษา

วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 เพื่อศึกษาปัจจัยกระบวนการจัดการ POSDCORB ที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพชีวิตของผู้อยู่อาศัยในโครงการเคหะชุมชนคลองจั่น กรุงเทพมหานคร

ตารางที่ 3 ปัจจัยกระบวนการจัดการ POSDCORB ที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพชีวิตของผู้อยู่อาศัยในโครงการเคหะชุมชนคลองจั่น กรุงเทพมหานคร

คุณภาพชีวิตของผู้อยู่อาศัยในโครงการเคหะชุมชน	B	Beta	t	P
ตัวทำนายปัจจัยด้านการกระบวนการจัดการ POSDCORB				
1.ด้านการวางแผน	.003	.004	.093	.926
2.ด้านการจัดองค์การ	.179	.219	3.768	.000*
3.ด้านการบรรจุ	.104	-.120	-2.532	.012*
4.ด้านการสั่งการ	.110	.137	2.089	.037*
5.ด้านการประสานงาน	.096	.139	2.088	.038*
6.ด้านการรายงาน	.035	.038	.483	.629
7.ด้านการจัดหางบประมาณ	.373	.490	8.610	.000*

Multiple R = .847 Standard Error = .257

$R^2 = .718$

Adjusted $R^2 = .712$

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 3 พบว่า ผลวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณระหว่างด้านปัจจัยกระบวนการจัดการ POSDCORB ที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพชีวิตของผู้อยู่อาศัยในโครงการเคหะชุมชนคลองจั่น กรุงเทพมหานคร โดยใช้การคัดเลือกตัวแปรทุกตัวคำนวณด้วยสมการพร้อมกัน (Enter Regression) ปรากฏว่า มีตัวแปรอิสระ 5 ตัว คือ ด้านการจัดองค์การ ด้านการบรรจุ ด้านการสั่งการ ด้านการประสานงาน ด้านการจัดหางบประมาณ คิดเป็นร้อยละ 84.7 ($R = .847$) และสามารถอธิบายด้านปัจจัยกระบวนการจัดการ POSDCORB ได้ร้อยละ 71.8 ($R^2=.718$)

จากการพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยพหุ (Beta) เพื่อพิจารณาจัดลำดับความสำคัญของตัวแปรที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตของผู้อยู่อาศัยในโครงการเคหะชุมชนคลองจั่น กรุงเทพมหานคร นั้น พบว่า ตัวแปรต้นที่อธิบายได้ดีเรียงตามลำดับความสำคัญจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการจัดหางบประมาณ ด้านการจัดองค์การ ด้านการประสานงาน ด้านการสั่งการ ด้านการบรรจุ ซึ่งมีค่า Beta เท่ากับ 0.490, 0.219, 0.139, 0.137 และ 0.120 ตามลำดับ โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

อธิบายได้ว่า จากตารางที่ 3 จากการศึกษาความคิดเห็นด้านปัจจัยกระบวนการจัดการ POSDCORB ที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพชีวิตของผู้อยู่อาศัยในโครงการเคหะชุมชนคลองจั่น กรุงเทพมหานคร แสดงให้เห็นว่า ด้านการจัดทำงบประมาณ มีผลต่อคุณภาพชีวิตของผู้อยู่อาศัยในโครงการเคหะชุมชนคลองจั่น กรุงเทพมหานคร เป็นอันดับแรก รองลงมาคือ ด้านการจัดองค์การ ด้านการประสานงาน ด้านการสั่งการ ด้านการบรรจุ ตามลำดับ ที่จะส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตของผู้อยู่อาศัยในโครงการเคหะชุมชนคลองจั่น กรุงเทพมหานครได้เป็นอย่างดี ชุมชนการเคหะคลองจั่นควรพัฒนาและปรับปรุงแผนงบประมาณที่ชัดเจนในการกำหนดการพัฒนาชุมชนในด้านต่างๆ อาทิเช่น การพัฒนาเชิงพื้นที่ที่กายภาพ การพัฒนาองค์ความรู้ใหม่ให้กับคนในชุมชนได้เรียนรู้บริบทสังคมปัจจุบัน และการจัดทำแผนงบประมาณเป็นสิ่งที่สำคัญมากเพราะเป็นเครื่องมือขับเคลื่อนแผนงานโครงการการพัฒนาในชุมชนให้เกิดความคุ้มค่าและเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม ประกอบกับ การจัดโครงสร้างหน่วยงานที่ดูแลพื้นที่ชุมชน การประสานงานภายในและภายนอกในประเด็นปัญหาที่เกิดขึ้นกับชุมชนจัดให้มีประชุมจากหลายฝ่ายการหาทางออกที่เหมาะสมร่วมกัน โดยมีหน่วยงานที่รับผิดชอบชัดเจนเพื่อให้เกิดการสั่งการที่ถูกต้องเหมาะสมพร้อมทั้งจัดสรรบรรจุบุคลากรที่เกี่ยวข้องให้เข้ามาดูแลคนในชุมชนที่ตรงจุดเมื่อชุมชนได้มีการแก้ไขปัญหาในเรื่องต่างๆ สำเร็จจะก่อให้เกิดคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นภายในชุมชนการเคหะคลองจั่นแห่งนี้ ซึ่งตอบโจทย์การวิจัยในครั้งนี้ คือ ปัจจัยกระบวนการจัดการ POSDCORB ที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพชีวิตของผู้อยู่อาศัยในโครงการเคหะชุมชนคลองจั่น ซึ่งจะต้องจัดทำข้อสรุปแนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้อยู่อาศัยในโครงการเคหะชุมชนคลองจั่น

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยสรุปได้ว่า กระบวนการจัดการ POSDCORB ในโครงการเคหะชุมชนคลองจั่น ผู้วิจัยพบว่าการจัดการการเคหะแห่งชาติในโครงการเคหะชุมชนคลองจั่น ปัจจัยด้านการจัดทำงบประมาณ ด้านการจัดองค์การ ด้านการประสานงาน ด้านการสั่งการ ด้านการบรรจุ มีอิทธิพลต่อคุณภาพชีวิตของผู้อยู่อาศัยในโครงการเคหะชุมชนคลองจั่น กรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กุลนัตดา สายสอน (2560) ได้ทำการศึกษาเรื่องกระบวนการจัดการที่มีอิทธิพลต่อความมีประสิทธิภาพขององค์การสำหรับธุรกิจก่อสร้างอาคารที่พักอาศัย ในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่ากระบวนการจัดการ POSDCORB ที่มีอิทธิพลต่อความมีประสิทธิภาพขององค์การด้านการประสานงาน ด้านงบประมาณ และด้านการจัดองค์การ มีอิทธิพลต่อความมีประสิทธิภาพขององค์การ สำหรับธุรกิจก่อสร้างอาคารที่พักอาศัยในเขตกรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญ และคุณภาพชีวิตของผู้อยู่อาศัยในโครงการเคหะชุมชนคลองจั่น กรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างในการศึกษามีความคิดเห็นต่อคุณภาพชีวิตของผู้อยู่อาศัย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาประเด็นที่สำคัญพบว่า คนในชุมชนให้ความสำคัญด้านจิตใจ ด้านร่างกาย มุ่งเน้นให้เกิดสุขภาวะด้านอารมณ์เพื่อให้เกิดสภาพจิตใจที่ปลอดความเครียดเมื่ออาศัยในชุมชนมีความสบายใจด้วยสภาพแวดล้อมคนรอบข้างภายในชุมชน ที่พักอาศัยมีความปลอดภัยส่งผลให้ชีวิตร่างกายมีความปลอดภัยด้วยการดูแลร่างกายเป็นสิ่งสำคัญเมื่อชุมชนมีสถานที่ออกกำลังกายให้คนชุมชนได้หันมาออกกำลังกายให้มีร่างกายที่แข็งแรง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ดวงใจ รัตนธัญญา และคณิตรา พุทธิสาโรช (2550) ได้ทำการศึกษาเรื่องคุณภาพชีวิตของชาวเคหะชุมชนในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่าการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้อยู่อาศัยในชุมชนต่างๆ ต้องคำนึง ทำเลที่ตั้งของชุมชน ระยะเวลาการอยู่อาศัยในชุมชน และคุณลักษณะของบุคคลซึ่งได้แก่ อายุ การมีงานทำและรายได้ซึ่งรวมทั้งรายได้ส่วนบุคคลและรายได้ครอบครัว การพัฒนาชุมชนที่อยู่อาศัยให้มีสิ่งอำนวยความสะดวกและมีกิจกรรมการกระตุ้นด้านเศรษฐกิจ สังคม จะช่วยให้คุณภาพชีวิตที่ดี ซึ่งสอดคล้องกับ

แนวคิดของ สำนักงานป้องกันโรคและการส่งเสริมสุขภาพ Office of the Secretary U.S. Department of Health and Human Services (2020) อธิบายไว้ว่า Healthy People 2030 คนในชุมชนมีความสัมพันธ์และการมีปฏิสัมพันธ์ของผู้นับถือศาสนา ครอบครัว เพื่อน เพื่อนร่วมงาน และสมาชิกในชุมชนสามารถมีผลกระทบต่อสุขภาพและความเป็นอยู่ของพวกเขาได้ มุ่งเน้นไปที่การช่วยเหลือผู้คนให้ได้รับการสนับสนุนทางสังคมและชุมชนที่พวกเขาต้องการมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการดูแลสุขภาพและความเป็นอยู่ที่ดี

จากการศึกษาค้นพบโมเดลปัจจัยด้านกระบวนการจัดการ POSDCORB ในเรื่องด้านการจัดองค์การด้านการบรรจุ ด้านการสั่งการ ด้านการประสานงาน ด้านการจัดทำงบประมาณ มีอิทธิพลต่อคุณภาพชีวิตของผู้อยู่อาศัยในโครงการเคหะชุมชน ดังนั้น ผู้บริหารและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ความสำคัญกับชุมชนแพลตฟอร์มต้องเร่งพัฒนาคุณภาพกระบวนการจัดการให้เกิดประสิทธิภาพ ด้านการจัดองค์การ ด้านการบรรจุ ด้านการสั่งการ ด้านการประสานงาน ด้านการจัดทำงบประมาณให้ดีขึ้นเพื่อให้ชุมชนเกิดการพัฒนาคูณภาพด้านจิตใจของผู้อยู่อาศัยในโครงการเคหะชุมชนคลองจั่น กรุงเทพมหานคร จึงจะสามารถแก้ไขปัญหาคุณภาพ สภาพแวดล้อมภายในชุมชนและเกิดการพัฒนายอดประเด็นการจัดการอย่างต่อเนื่อง

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

การเคหะแห่งชาติกำหนดกรอบนโยบายโครงการที่อยู่อาศัยให้เป็นต้นแบบของชุมชนน่าอยู่ถือเป็นเป้าหมายระยะยาวของการเคหะแห่งชาติในการพัฒนาคุณภาพชีวิตสร้างสังคมที่มีคุณภาพและน่าอยู่ให้เกิดขึ้นกับทุกๆ โครงการซึ่งต้องอาศัยการมีส่วนร่วมของคนในชุมชนเพื่อก้าวไปสู่เป้าหมายให้เกิดชุมชนที่เข้มแข็งนำกระบวนการจัดการ POSDCORB ในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นโดยมุ่งเน้นคนในชุมชนเป็นหลักในแต่ละชุมชนบริบทสังคมแตกต่างกัน นิติบุคคลอาคารชุดโครงการปัจจุบันให้ประสานงานกับหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องเข้ามาพัฒนาชุมชนให้มีความเข้มแข็ง การเคหะชุมชนต้องให้ความสำคัญกับด้านการจัดทำงบประมาณ มีผลต่อคุณภาพชีวิตของผู้อยู่อาศัยในโครงการเคหะชุมชนคลองจั่น กรุงเทพมหานคร ด้านการจัดองค์การ ด้านการประสานงาน ด้านการสั่งการ ด้านการบรรจุ ที่จะส่งผลต่อคุณภาพชีวิตของผู้อยู่อาศัยในโครงการเคหะชุมชนคลองจั่น กรุงเทพมหานคร ได้เป็นอย่างดี ชุมชนการเคหะคลองจั่นควรพัฒนาและปรับปรุงแผนงบประมาณที่ชัดเจน ในการกำหนดการพัฒนาชุมชนในด้านต่างๆ อาทิเช่น การพัฒนาทักษะอาชีพเพิ่มรายได้ให้กับครัวเรือน การพัฒนาเชิงพื้นที่กายภาพ การพัฒนาองค์ความรู้ ใหมให้กับคนในชุมชนได้เรียนรู้บริบทสังคมปัจจุบัน

2. ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ

การเคหะแห่งชาติกำหนดหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับที่อยู่อาศัยในปัญหาภายในชุมชน อาทิเช่น การจัดการขยะมูลฝอย ในโครงการที่อยู่อาศัยทุกโครงการอย่างต่อเนื่อง เพื่อกำหนดแนวทางแก้ไขปัญหามาตรการรองรับต่าง ๆ ได้อย่างชัดเจน และส่งเสริมการให้ความรู้เรื่องการจัดการชุมชนให้น่าอยู่ และส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพชีวิตทางด้านจิตใจ ด้านร่างกายของคนในชุมชนอย่างต่อเนื่อง โดยนิติบุคคลอาคารชุดปัจจุบันเข้ามาดูแลกิจกรรมทั้ง 4 มิติ เศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และการบริหารจัดการชุมชนในด้านเศรษฐกิจ มีการจัดตั้งสหกรณ์ชุมชน ขณะที่ด้านสังคม มีการจัดกิจกรรมตามประเพณี การทำบุญ และการฝึกอาชีพให้คนในชุมชนส่วนด้านสิ่งแวดล้อม มีการจัดสวนสุขภาพ กิจกรรม และกีฬาให้กับทุกกลุ่มวัยได้มีส่วนร่วม รวมถึงมีการดูแลสุขภาพเรื่องคุณภาพชีวิตของผู้อยู่อาศัยอย่างต่อเนื่อง ส่งเสริมการมีส่วนร่วมผู้นำชุมชนกับคนในชุมชนให้เกิดความสามัคคี

กัน เมื่อมีกิจกรรมต่าง ๆ ซึ่งผู้อยู่อาศัยให้ความร่วมมือในทุกกิจกรรม ทำให้กิจกรรมต่างๆ ประสบความสำเร็จ จะส่งผลให้ชุมชนมีความเข้มแข็งและยั่งยืนต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- กุลนัดดา สายสอน. (2560). กระบวนการจัดการที่มีอิทธิพลต่อความมีประสิทธิผลขององค์การสำหรับธุรกิจก่อสร้างอาคารที่พักอาศัย ในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
- จักรพงษ์ เกเย็น. (2554). คุณภาพชีวิตผู้อยู่อาศัยในชุมชนของการเคหะแห่งชาติในเขต กรุงเทพมหานคร: ศึกษากรณีโครงการเคหะชุมชนทุ่งสองห้อง อาคารแฝดเตี้ย. ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- ณรงค์ฤทธิ์ จินต์จันทรวงศ์. (2561). โครงการวิจัยแนวทางการออกแบบที่อยู่อาศัยโดยใช้เทคโนโลยีด้านพลังงานและการกำจัดขยะมูลฝอยเพื่อนำไปใช้ในโครงการที่อยู่อาศัยผู้มีรายได้น้อย. รายงานฉบับสมบูรณ์. สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง หน่วยวิจัยเทคโนโลยีสถาปัตยกรรม คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ ประจำปีงบประมาณ 2561.
- ณรงค์ศักดิ์ ทะละภักดิ์ และคณะ. (2535). ยุทธศาสตร์การพัฒนาคุณภาพชีวิต. พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพฯ: พรสิริการพิมพ์
- ดวงใจ รัตนธัญญา และคณิตรา พุทธิสาโรช. (2550). คุณภาพชีวิตของชาวเคหะชุมชนในเขตกรุงเทพมหานคร. วารสารพยาบาลศาสตร์, 25(3), 30-43.
- Calman, K.C. (1989). Quality of life in cancer Patients: A hypothesis. *Journal of Medical Ethics*, 10, 124-127.
- Castellano-Román, M., Garcia-Martinez, A., & Pérez-López, M.L. (2022). *Social Housing Life Cycle Management: Workflow for the Enhancement of Digital Management Based on Building Information Modelling (BIM)*. *Sustainability* 2022, 14(12), 38-48.
- Cochran, W.G. (1977). *Wiley: Sampling Techniques*. 3rd ed. New York: John Wiley & Sons.
- HREX. asia .(2019). *Connect People to the Best HR Solution แนวคิดและทฤษฎีด้านการบริหารจัดการเพื่อสนับสนุนการเติบโตขององค์กรผ่านผู้คน*. Searched on February 15, 2024 from : <https://th.hrnote.asia/orgdevelopment/190419-management-concept/>.
- Long, H., Tu, S., Ge, D., Li, T., & Liu, Y. (2016). The allocation and management of critical resources in rural China under restructuring: Problems and prospects. *Journal of Rural Studies*, 47(2), 392-412.
- Office of the Secretary, U.S. Department of Health and Human Services. (2020). *Quality of Housing. The Office of Disease Prevention and Health Promotion*, Office of the Assistant Secretary for Health. Searched on February 15, 2024, from: <https://health.gov/healthypeople/priority-areas/social-determinants-health/literature-summaries/quality-housing>.
- WHOQOL Group. (1996). *WHOQOL-BREF introduction, administration, scoring, and general version of the assessment*. Geneva: WHOQOL Group.
- Zhan, L. (1992). Quality of life: Conceptual and measurement issues. *Journal of Advanced Nursing*, 17(7), 759-800.